

Izveštaj o učešću ministra energetike i rudarstva mr Admira Šahmanovića na neformalnom sastanku ministara energetike zemalja članica Energetske zajednice, organizovanog povodom obilježavanja 20 godina od osnivanja ove inicijative

Crna Gora dio evropske energetske budućnosti – u Atini obilježeno 20 godina Energetske zajednice

Delegacija Ministarstva energetike i rudarstva Crne Gore, predvođena ministrom mr Admirom Šahmanovićem, učestvovala je 17. i 18. jula 2025. godine na neformalnom sastanku ministara energetike zemalja članica Energetske zajednice, koji je održan u Atini povodom obilježavanja dvije decenije od osnivanja ove regionalne inicijative.

Na poziv grčkog ministra energetike Stavrosa Papastavroua i direktora Sekretarijata Energetske zajednice Artura Lorkowskog, Crna Gora je bila ravnopravan sagovornik u razgovorima o zajedničkoj evropskoj energetskej budućnosti – kao država koja ne samo da dijeli viziju, već bilježi konkretne rezultate na polju zelene tranzicije i usklađivanja sa evropskom legislativom.

Skup je svečano otvorio evropski komesar za energetiku Don Jorgensen, koji je u svom obraćanju istakao značaj regionalne saradnje i pohvalio napore država Zapadnog Balkana, posebno ističući Crnu Goru kao primjer zemlje koja aktivno sprovodi reformske obaveze i jača svoju ulogu pouzdanog partnera EU u sektoru energetike.

U radnom dijelu sastanka, ministar Šahmanović je u svom obraćanju podvukao strateški značaj Energetske zajednice za Crnu Goru i njenu tranziciju ka održivom, tržišno orijentisanom energetskeom sistemu. Posebno su istaknute ključne reforme koje Crna Gora već sprovodi:

- Donošenje Zakona o obnovljivim izvorima energije, koji je u potpunosti usklađen sa evropskom RED II direktivom;
- Novi Zakon o energetici, kojim se transponuju pravila unutrašnjeg tržišta energije EU;
- Priprema Zakona o prekograničnoj razmjeni električne energije i gasa, čime se otvara prostor za veću regionalnu integraciju;
- Donošenje velikog broja podzakonskih akata u okviru WB6 reformskog paketa, što omogućava pristup evropskim fondovima i mehanizmima podrške;
- Pokretanje prvog javnog poziva za aukcije za tržišne premije za solarne projekte kapaciteta 250 MW – snažan impuls za investicije i energetskej tranziciju;
- Plan za tržišno povezivanje sa Italijom kroz „market coupling“ do 2027. godine;

- Aktivna priprema za implementaciju CBAM mehanizama, koji će tražiti dodatna ulaganja u dekarbonizaciju i modernizaciju energetskeg sektora.

„Crna Gora ostaje posvećen i pouzdan partner u stvaranju zajedničkog, održivog i pravednog energetskeg tržišta u regionu i Evropi“, poručio je ministar Šahmanović.

Značaj i vidljivost Crne Gore prepoznat od strane evropskih partnera

Značaj učešća Crne Gore u ovom skupu ogleda se i u ocjenama zvaničnika Energetske zajednice, koji su u više navrata tokom diskusija istakli vidljiv napredak Crne Gore u harmonizaciji zakonodavstva sa EU pravnom stečevinom. Istaknuta je spremnost Crne Gore da predvodi reformske procese u regionu i bude primjer proaktivne politike tranzicije, uz očuvanje energetske stabilnosti.

Bilateralni razgovori – jačanje regionalne saradnje

Na marginama sastanka, ministar Šahmanović je održao niz bilateralnih susreta sa kolegama iz regiona: ministarkom energetike Republike Srbije Dubravkom Đedović Handanović, ministarkom energetike Sjeverne Makedonije Sanjom Božinovskom, ministrom Kosova Liburnom Aliuom, kao i ministrima Stašom Košarcem i Petrom Đokićem iz Bosne i Hercegovine.

Razgovori su bili usmjereni na konkretne korake ka jačanju regionalne saradnje – razmjenu iskustava u zakonodavnim reformama, tehničkoj pripremi tržišnog povezivanja, i zajedničkom nastupu prema institucijama EU i Energetske zajednice.

Osim sa kolegama iz regiona ministar Šahmanović je održao i bilateralni susret sa domaćinom ovog događaja, ministrom energetike Grčke Stavrosom Papastavroua I tom prilikom razmijenio vrlo značajna iskustva koje Grčka ima, naročito u domenu obnovljivih izvora energije, dominatno solarne energije.

Predlog Zaključka za Vladu Crne Gore

Vlada Crne Gore se na sjednici održanoj dana _____ jula 2025. godine upoznala sa Izveštajem o učešću ministra energetike i rudarstva mr Admira Šahmanovića na neformalnom sastanku ministara energetike, povodom obilježavanja 20 godina od osnivanja Energetske zajednice, održanom 17. jula 2025. godine u Atini, Republika Grčka.